

Hälsa- och sjukvårdsnämndens protokoll

Sammanträdesdatum: 2023-03-30

Tid: 13:00 – 14:01

Plats: Styrelserummet, Regionhuset/Teams

§§ 21-32

Beslutande

Johannes Sundelin (S), ordf.

Caroline Svensson (C), vice ordf.

Ia Uvberg (S)

Görgen Åberg (S)

Maud Lundbäck (S)

Eva Nyström (S), ersättare

Maria Holmquist (V)

Marie Gustafsson (V)

Veronica Wahlström (M)

Lena Angeria Johansson (SJVP),
ersättare

Ann-Christin Åström (SJVP)

Margareta Törelid Haapaniemi
(KD)

Per Ågren (SD), ersättare

Övriga närvarande

Pia Näsval, hälso- och sjukvårdsdirektör

Helena Trældal, kanslichef

Camilla Friberg (S), regionråd

Håkan Kero (KD), oppositionsråd

Marita Wikberg (KD), politisk sekreterare

Sekreterare

Emil Eriksson

Digitalt justerad

Johannes Sundelin, ordförande

Digitalt justerad

Ann-Christin Åström, justerare

Innehållsförteckning

Sammanträdet öppnas	3
Upprop/fastställande av närvarorätt	4
Val av protokolljusterare.....	5
Fastställande av slutlig föredragningslista	6
Hälsa- och sjukvårdsdirektörens rapport 2023-03-30	7
Meddelanden till hälsa- och sjukvårdsnämnden 2023-03-30	8
Delegationsbeslut anmälda till hälsa- och sjukvårdsnämnden 2023-03-30	9
Återrapportering från hälsa- och sjukvårdsnämndens temasammanträde 2023-03-08	10
Hälsa- och sjukvårdsnämndens verksamhets- och internkontrollplan 2023-2025.....	11
Beslut om att genomföra kommun- och medborgardialoger	15
Uppföljning vårdval primärvård januari-december 2022	16
Initiativärende 1-2023 om Jämställdhetsintegrerade beslut	21

§ 21

Sammanträdet öppnas

Hälsa- och sjukvårdsnämndens ordförande Johannes Sundelin (S) förklarar sammanträdet öppnat kl. 13.00 den 30 mars 2023. Sammanträdet genomförs i Styrelserummet, Regionhuset i Luleå/Teams

§ 22**Upprop/fastställande av närvarorätt**

Upprop av deltagare genomförs, se protokollets framsida.

§ 23

Val av protokolljusterare

Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar utser ledamoten Ann-Christin Åström (SJVP) att jämte ordföranden justera protokollet.

Justering sker digitalt.

§ 24**Fastställande av slutlig
föredragningslista****Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut**

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar fastställa föredragningslistan.

§ 25**Hälsa- och sjukvårdsdirektörens
rapport 2023-03-30**

Dnr HSN-00044-2023

Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Hälsa- och sjukvårdsdirektörens rapport enligt bilaga

Bilaga:

Hälsa- och sjukvårdsdirektörens rapport 2023-03-30

§ 26

Meddelanden till hälso- och sjukvårdsnämnden 2023-03-30

Dnr HSN-00012-2023

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar lägga informationen till handlingarna.

Beslutsunderlag

Länspensionärs- och tillgänglighetsrådets protokoll 2023-03-03

Politiska samverkansberedningen protokoll 2023-03-10

Ärendet

Följande meddelanden redovisas:

Avsändare

Länspensionärs- och tillgänghetsrådet

Politiska samverkansberedningen

Ämne

Protokoll 2023-03-03

Protokoll 2023-03-10

§ 27

**Delegationsbeslut anmälda till hälsa-
och sjukvårdsnämnden 2023-03-30**

Dnr HSN-00020-2023

Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Inga delegationsbeslut anmälda till hälsa- och sjukvårdsnämnden 2023-03-08

§ 28

Återrapportering från hälso- och sjukvårdsnämndens temasammanträde 2023-03-08

Dnr HSN-00028-2023

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar lägga informationen till handlingarna.

Ärendet

Ordföranden informerar om hälso- och sjukvårdsnämndens temasammanträde 2023-03-30 som bestod av följande:

- Psykiatri
- Ambulans – inre befäl SOS
- BUP
- Omställning till Nära Vård

§ 29

Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhets- och internkontrollplan 2023-2025

Dnr HSN-00042-2023

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

1. Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att anta Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2023-2025.
2. Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att anta Hälso- och sjukvårdsnämndens internkontrollplan.
3. Redaktionella ändringar av verksamhetsplanen genomförs i enlighet med ordförandes förslag nedan.

Reservation

Margareta Törelid Haapaniemi (KD) och Veronica Wahlström (M) reserverar sig mot beslutet att avslå kristdemokraternas tilläggsförslag.

Yttrande till beslutsförslaget

Hälso- och sjukvårdsnämnden ställer sig positiva till att anta Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2023-2025. Verksamhetsplanen tydliggör de framgångsfaktorer och målsättningar som bidrar till att övergripande strategiska mål inom hälso- och sjukvården kan uppnås. Internkontrollplanen, som är en del i verksamhetsplanen 2023-2025, säkerställer att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Sammanfattning

Den 27 januari 2023 beslutade Hälso- och sjukvårdsnämnden att ge hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att ta fram ett förslag till verksamhets- och interkontrollplan för hälso- och sjukvårdsnämnden. Verksamhetsplanen ska tydliggöra framgångsfaktorer och målsättningar som bidrar till att övergripande strategiska mål inom hälso- och sjukvården uppnås. Internkontrollplanen, som är en del i verksamhetsplanen 2023-2025, ska säkerställa att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt. Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslår att framtagna förslag till verksamhets- och interkontrollplan för Hälso- och sjukvårdsnämndens antas.

Ärendets behandling under sammanträdet

Ordförande föreslår tilläggsförslag att i form av redaktionella ändringar i verksamhetsplanen; Kenth Sturk (SD) ändras till Per Ågren (SD) i ersättarlistan i enlighet med nämndens uppdaterade sammansättning. Vidare föreslås följande ändringar under rubriken ”politikens riktade uppdrag”:

- Punkt 4 om fortsatta intensifierade satsningar inom folkhälsorådet flyttas upp som översta punkt.
- Punkt 12 om fokus på jämställd hälsa flyttas upp till andra punkt
- Ordet ”mer” stryks från punkt 6 om utvecklande av tillitsbaserad styrning.

Maria Holmquist (V), Caroline Svensson (C) och Margareta Törelid Haapaniemi (KD) föreslår bifalla ordförandes tilläggsförslag. Ann-Christin Åström (SJVP) föreslår bifalla tilläggsförslaget tillsammans med liggande förslag.

Margareta Törelid Haapaniemi (KD) föreslår tillägg att formuleringen ”bidra till intensifierade åtgärder för att säkerställa en tillgänglig tandvård i hela länet” ändras till ”bidra till intensifierade åtgärder för att säkerställa en tillgänglig tandvård i länets samtliga kommuner”. Vidare föreslås följande tillägg förs in i verksamhetsplanen:

- Att minska administrationen för att därigenom frigöra personalresurser till kärnverksamheten.
- Att tillgängligheten för psykiatrivården måste förbättras och en mycket större samverkan bör finnas mellan elevhälsan och barn- ungdomspsykiatri.
- Att arbeta för att motverka ensamhet för att därigenom förbättra den psykiska och fysiska hälsan i hela länet.
- Att kvinnosjukvården och i synnerhet mödravården ska prioriteras.

Veronica Wahlström (M) och Per Ågren (SD) föreslår bifalla kristdemokraternas tilläggsförslag. Maria Holmquist (V) och Caroline Svensson (C) föreslår avslå Margaretas tilläggsförslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag under proposition tillsammans med sitt tilläggsförslag och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden bifaller förslaget.

Ordförande ställer bifall mot avslag för Margaretas tilläggsförslag och finner att nämnden avslår tilläggsförslaget.

Beslutsunderlag

Bilaga

Hälsa- och sjukvårdsnämndens verksamhetsplan 2023-2025 (internkontrollplan inkluderad).

Ärendet

Regionfullmäktige beslutade 21 december 2022 att inrätta en hälsa- och sjukvårdsnämnd. Hälsa- och sjukvårdsnämnden ska ansvara för regionens arbete med omställningen till nära vård samt tandvård och primärvård undantaget beställning av Vårdval primärvård.

Hälsa- och sjukvårdsnämnden ska bidra till att:

- Stärka regionens arbete med omställningen till nära vård samt primärvård och tandvård.
- Öka förutsättningarna för kvalitativ uppföljning av Vårdval primärvård.
- Skapa goda förutsättningar för ökat fokus på personal och tillgänglighetsfrågor samt samverkan med myndigheter, kommuner och andra intresseorganisationer inom hälsa- och sjukvården.

Den 27 januari 2023 beslutade Hälsa- och sjukvårdsnämnden att ge hälsa- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att ta fram förslag till verksamhetsplan och internkontrollplan för nämnden. I verksamhetsplanen konkretiseras hur hälsa- och sjukvårdsnämnden ska arbeta för att förverkliga sitt uppdrag. I internkontrollplanen säkerställs att den interna kontrollen är tillräcklig samt att verksamheten bedrivs på ett i övrigt tillfredsställande sätt.

Nämnder ska enligt Kommunallagen (6 kap. 6 §) inom sitt område se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, samt de bestämmelser i lag eller annan författning som gäller för verksamheten.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms påverka jämställdheten mellan flickor och pojkar, kvinnor och män positivt.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet är uppenbart för barnets bästa.

Protokollsutdrag skickas till:

Hälsa- och sjukvårdsdirektör
Divisionschefer
Avdelningschefer

§ 30**Beslut om att genomföra kommun- och medborgardialoger**

Dnr HSN-00040-2023

Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar att genomföra kommun- och medborgardialoger.

Yttrande till beslutsförslaget

Syftet med kommun- och medborgardialogerna är att fånga medborgarnas behov, skapa dialog och öka förutsättningar att genomföra omställningen till nära vård.

Ärendet

Regionfullmäktige beslutade 21 december 2022 att inrätta en hälsa- och sjukvårdsnämnd. Hälsa- och sjukvårdsnämnden ska ansvara för regionens arbete med omställningen till nära vård samt tandvård och primärvård undantaget beställning av Vårdval primärvård. I uppdraget ligger ansvar för att genomföra medborgardialoger. Nämnden planerar att genomföra medborgardialoger i länets samtliga kommuner och i samband med dessa dialoger även möta representanter för kommunerna. Målet med mötena är att samverka och lära av varandra samt se hur kommunen respektive regionen verkar för en god och nära vård.

Protokollsutdrag skickas till:

Hälsa- och sjukvårdsdirektör
Divisionschefer
Avdelningschefer

§ 31

Uppföljning vårdval primärvård januari-december 2022

Dnr HSN-00002-2023

Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut

Hälsa- och sjukvårdsnämnden beslutar att godkänna uppföljningsrapporten för Vårdval primärvård januari-december 2022.

Hälsa- och sjukvårdsnämnden föreslår regionstyrelsen besluta att:

1. Öka insatserna och resurserna för hälsofrämjande insatser och förebyggande hälsovård
2. Fastställa behovet av digitala lösningar för ökad tillgänglighet
3. Koppla dom digitala ingångarna till den fysiska hälsocentral där respektive patient är listad
4. I kommande vårdvalsbeställning följa upp antal avvisade kontaktförsök i samband med att patient söker hälsocentralen.
5. Hälsocentraler med en tillgänglighet lägre än 80 procent ska beskriva vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå patientens rätt till kontakt med primärvården samma dag.
6. Hälsocentraler med en lägre måluppfyllelse än 85 procent gällande efterkontroll på förförsta barn samt en lägre måluppfyllelse än 75 procent för hembesök hos familjer med nyfött barn ska beskriva vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå målen.

Sammanfattning

Primärvården i Norrbotten drivs i både offentlig och privat regi inom ramen för vårdvalet. I den beställning som Region Norrbotten gör till primärvården finns ett antal målsatta indikatorer. I ärendet redovisas resultatet för dessa indikatorer för januari-december 2022.

Det finns avsevärda brister i måluppfyllelsen. Flera av bristerna är fortfarande en effekt av Covid19-pandemin, men en del av bristerna är relaterat till svårigheter att rekrytera inom vissa yrkesgrupper och områden. En jämlik vård avseende psykisk ohälsa uppnås inte då det råder en stor variation i länet gällande vilken vård som kan erbjudas. Insatser behövs även inom området våld i nära relation.

Ärendets behandling under sammanträdet

Ordförande föreslår tilläggsförslag att ”hälsocentraler med en lägre måluppfyllelse än 85 procent gällande efterkontroll på förförsta barn samt en lägre måluppfyllelse än 75 procent för hembesök hos familjer med nyfött barn ska beskriva vilka åtgärder som vidtagits för att uppnå målen”.

Ordförande föreslår även ändringsförslag att beslutspunkt 3 om ”ökade insatser och resurser för hälsofrämjande insatser och förebyggande hälsovård” förflyttas som översta beslutspunkt.

Maria Holmquist (V) föreslår bifalla liggande förslag tillsammans med ordförandes tilläggs- och ändringsförslag.

Beslutsgång

Ordförande ställer liggande förslag tillsammans med sitt tilläggs- och ändringsförslag under proposition och finner att nämnden bifaller förslaget.

Beslutsunderlag

Vårdval primärvård uppföljning januari-december 2022 – bilaga 1

Vårdval primärvård resultatbilaga januari-december 2022 – bilaga 2

Årsberättelse regiondrivna hälsocentraler 2022 – bilaga 3

Årsberättelse Hermelinen 2022 - bilaga 4

Årsberättelse Doktor.se 2022 – bilaga 5

Årsberättelse Cederkliniken 2022 - bilaga 6

Årsberättelse Vårdcentralen Norra Hamn 2022 – bilaga 7

Årsberättelse Norrskenets vårdcentral 2022 – bilaga 8

Åtgärdsplan för bättre telefontillgänglighet – bilaga 9

Ärendet

Bakgrund

I Norrbotten finns 28 hälsocentraler varav 23 drivs i egen regi och fem hälsocentraler drivs av privata företag. I vårdval primärvård följs resultatet för verksamheten genom målsatta indikatorer. Nedan redovisas resultat för perioden januari-december 2022 genom uppföljning av målsatta indikatorer.

Hälsosamtal

Norrbottens hälsosamtal har under perioden genomförts för ca 16 procent av länets 40-, 50- och 60-åringar. Det är en något högre andel jämfört med 2021. Totalt har 21 hälsocentraler påbörjat arbetet med hälsosamtal vilket är lika många som föregående år.

Barn- och mödrahälsovård

21 av länets hälsocentraler når målet att 85 procent av nyförlösta fått efter-

kontroll. Målet (75 procent) för hembesök hos familjer med nyfött barn nås av 13 hälsocentraler.

Telefontillgänglighet

Länssnittet för telefontillgänglighet under perioden är 82 procent vilket är något högre än för 2021 (81 procent). Det råder en varierande telefontillgänglighet vid länets hälsocentraler. Division Nära arbetar med en handlingsplan för de hälsocentraler som har en telefontillgänglighet under 80 procent.

Medicinsk bedömning inom tre dagar

Länssnittet för medicinsk bedömning inom tre dagar ligger på 92 procent, vilket är samma som under 2021. Det finns ingen skillnad mellan könen. Snittet för perioden varierar mellan hälsocentralerna, där Kiruna hälsocentral har lägst genomsnitt med 68 procent och Cederkliniken, Piteå och Sandens hälsocentral har högst genomsnittlig andel med 99 procent. Målet i Region Norrbotten är 100 procent.

Levnadsvanearbete för personer med risk att utveckla hjärt-kärlsjukdom

Elva av länets hälsocentraler når målet att 70 procent av riskgruppen för att utveckla hjärt-kärlsjukdom har fått frågor om sina levnadsvanor. Det är knappt 70 procent av riskgruppen som tillfrågats, vilket är något högre jämfört med samma period förra året. Inom gruppen är det vanligare att män (72 procent) än kvinnor (67 procent) får samtal om levnadsvanor.

Levnadsvanearbete för personer med risk att utveckla psykisk ohälsa

Sju hälsocentraler når målet att 60 procent av riskgruppen för att utveckla psykisk ohälsa har fått frågor om sina levnadsvanor. Totalt i länet har 55 procent av riskgruppen fått frågor om levnadsvanor, vilket är en minskning jämfört med förra året (63 procent). Det finns ingen skillnad mellan hur stor andel kvinnor och män som tillfrågats.

Samtalsbehandling vid psykisk ohälsa

Under januari-december har 4 072 kvinnor och 1 724 män deltagit i någon form av samtalsbehandling, vilket är 224 personer färre än jämförbar period 2021. Det är stor variation i hur samtalsbehandling används vid länets hälsocentraler. Målet är att öka antalet samtalsbehandlingar.

Digitala utomlänsvårdkontakter

Under 2022 har 28 378 digitala utomlänsvårdkontakter tagits via Internet under perioden januari till augusti, vilket är en minskning jämfört med förra året. Två tredjedelar av digitala utomlänsvårdkontakter gjordes av kvinnor och en tredjedel av män. Målet är att minska antalet utomlänsvårdkontakter

Våld i nära relation

Det är 7638 patienter som har tillfrågats om våld i nära relation under januari till december, vilket är något färre jämfört med samma period förra året. Av de som tillfrågats är 65 procent kvinnor och 35 procent män. Det är 1090 kvinnor och 271 män som uppgett tidigare eller aktuell våldsutsatthet och 39 barn som uppgett att de har bevittnat våld. Målet är att öka andelen tillfrågade personer som har fått frågan om våld i nära relation.

Läkemedelsgenomgång

För läkemedelsgenomgång till personer 75 år eller äldre, med fem eller fler uthämtade läkemedel, är målet att 50 procent av målgruppen ska ha haft en läkemedelsgenomgång det senaste året. Länsnitt för läkemedelsgenomgång till målgruppen är 37 procent vilket är en liten ökning jämfört med 2021 (36 procent). Kvinnor och män har fått läkemedelsgenomgångar i samma omfattning. Sju hälsocentraler når målet vilket är en liten ökning jämfört med förra årets antal på sex hälsocentraler.

Samordnad individuell plan (SIP)

Länets hälsocentraler har varit delaktiga i sammanlagt 1135 samordnade individuella planer (SIP) under 2022. Det är färre jämfört med samma period förra året. I 74 procent av planerna har patienten deltagit i planeringen och i 77 procent av planerna finns fast vårdkontakt dokumenterad. Målet är att öka antalet upprättade antalet planer.

Filialer och servicepunkter

Åtta filialer och 11 servicepunkter har beviljats ersättning inom vårdvalet sedan tidigare. Under 2022 har ytterligare 13 filialer och 12 servicepunkter beviljats ersättning. Under perioden har 17 925 vårdkontakter skett vid länets filialer samt 647 vårdkontakter vid servicepunkterna. Det är betydligt fler än under 2021. Då var det 3980 besök vid filialerna och 1 026 besök vid servicepunkterna. Det är en större andel kvinnor än män som besökt filialerna. Det är även en större andel kvinnor än män som har besökt länets servicepunkter.

Beslutsförslagets påverkan avseende jämställdhet

Uppföljningen av indikatorerna visar att det fortfarande finns stora skillnader mellan könen i hur män och kvinnor får ta del av levnadsvanearbetet. Detta ska beaktas i primärvårdens jämställdhetsarbete.

Beslutsförslagets påverkan avseende barnrättsperspektivet

Uppföljningen visar på bristande följsamhet till indikatorn hembesök till familjer med nyfött barn.

Protokollsutdrag skickas till:

Ekonomidirektör

Divisionschef division Nära

§ 32**Initiativärende 1-2023 om
Jämställdhetsintegrerade beslut**

Dnr 00041-2023

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar att initiativärendet avslås.

Reservation

Veronica Wahlström (M) reserverar sig mot beslutet.

Yttrande till beslutsförslaget

Hälso- och sjukvårdsnämnden har implementerat jämställdhetsintegrering sedan starten i januari 2023. Den 16 mars 2023 beslutade även regionstyrelsen att ge hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att ta ansvar för att jämställdhetsintegrering genomförs. I nämndens beslutsunderlag ska det framgå hur beslut påverkar kvinnor, män, flickor och pojkar. Granskning och uppföljning av jämställdhetsperspektiv i fattade beslut ska göras årligen.

Ärendets behandling under sammanträdet

Maria Holmquist (V) föreslår avslå initiativärendet.

Veronica Wahlström (M) föreslår bifalla initiativärendet.

Beslutsgång

Ordförande ställer bifall mot avslag och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden avslår initiativärendet.

Sammanfattning

Veronica Wahlström (M) yrkar på att hälso- och sjukvårdsnämnden ger hälso- och sjukvårdsdirektören i uppdrag att

- Granska huruvida det är säkerställt att hälso- och sjukvårdsnämndens beslut uppfyller kriterierna för jämställdhetsintegrering.
- Utifrån granskningens resultat vidtar de erforderliga åtgärder som leder till att framtida beslut uppnår målen för jämställt beslutsfattande.

Beslutsunderlag

Initiativärende 1-2023 om Jämställdhetsintegrerade beslut.

Ärendet

Initiativtagaren menar att jämställdhetsarbetet i Region Norrbotten, tack vare modellregionarbetet med start 2019, lagt fundamentet för en jämställdhetsintegrering som är både en strategi och en metod. Enligt regionfullmäktiges strategiska plan för 2020–2022 ska ett jämställdhetsperspektiv integreras i och genomsyra alla led av beslutsfattande och genomförande. Ett särskilt uppdrag till regionstyrelsen, regionala utvecklingsnämnden och patientnämnden fastställer att jämställdhetsarbetet ska integreras i ordinarie verksamhet. Beslut som fattas ska vara kvalitetssäkrade utifrån ett jämställdhetsperspektiv.

Utvärderingsrapporten ”Utvärdering av jämställda beslut” från november 2021 granskade regionstyrelsens första 100 beslut efter implementeringen av den nya beslutsprocessen. Granskningen visar att enbart 28 ärenden av 100 har en motivering avseende jämställdhet. 52 ärenden innehåller enbart den standardmening som slår fast att beslutet inte bedöms ha någon påverkan på jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar. I 20 ärenden har avsnittet om jämställdhet raderats helt.

Jämställdhetsperspektiv

Beslutet bedöms inte påverka jämställdheten mellan kvinnor och män, flickor och pojkar.

Barnrättsperspektiv

Åtgärden/beslutet påverkar inte alls barn.

Protokollsutdrag skickas till:

Hälsa- och sjukvårdsdirektören

Avdelningsdirektörer

Divisionschefer